

Suomen Biologian Seura Vanamo ry

Hallitus

Puheenjohtaja Prof. Jouko Rikkinen, Luomus, kasvitieteen yksikkö, PL 7 (Unioninkatu 44), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 02941 57793; jouko.rikkinen@helsinki.fi

Varapuheenjohtaja Prof. Ilari Sääksjärvi, biologian laitos, Vesilinnantie 5, 20014 TURUN YLIOPISTO; ☎ 029 450 4175; ileesa@utu.fi

Rahastonhoitaja Päätoimittaja Juhani Mänttari, Suomen Biologian Seura Vanamo, PL 44 (Jyrängöntie 2), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 0400 585 720; juhani.manttari@helsinki.fi

Sihteeri Tohtorikoulutettava Niko Johansson, Luomus, kasvitieteen yksikkö, PL 7 (Unioninkatu 44), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 050 3442 870; niko.johansson@helsinki.fi

Kirjastonhoitaja FT Annina Launis, Luomus, kasvitieteen yksikkö, PL 7 (Unioninkatu 44), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 02941 24446; annina.launis@helsinki.fi

Lisjäsenet

Suunnittelija Jani Järvi, Luomus, biodiversiteetti-informatiikan yksikkö, PL 17 (Pohjoinen Rautatiekatu 13), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; jani.jarvi@helsinki.fi

Tutkija Pinja Näkki, Suomen ympäristökeskus, PL 140 (Mechelininkatu 34 a), 00251 HELSINKI; ☎ 0295 251 906; pinja.nakki@ymparisto.fi

Tutkija Jarmo Saarikivi, ympäristötieteiden laitos, PL 65 (Viikinkaari 1), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 02941 57714; jarmo.saarikivi@helsinki.fi

Suunnittelija Eeva-Maria Tidenberg, Luomus, eläintieteen yksikkö, PL 17 (Pohjoinen Rautatiekatu 13), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; eeva-maria.tidenberg@helsinki.fi

Vanamon yhdyshenkilöt

Joensuu Yliopistonlehtori Teemu Tahvanainen, Itä-Suomen yliopisto, Joensuun kampus, biologian laitos, PL 111, 80101 JOENSUU; ☎ 050 355 9177; teemu.tahvanainen@uef.fi

Jyväskylä Dos. Leena Lindström, bio- ja ympäristötieteiden laitos, PL 35 (Survontie 9), 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO; ☎ (014) 260 4197; leena.m.lindstrom@jyu.fi

Lahti Yliopistonlehtori Anne Ojala, Helsingin yliopisto, ympäristöekologian laitos, Niemenkatu 73, 15140 LAHTI; ☎ 02941 20340; anne.ojala@helsinki.fi

Oulu Dos. Annamari Markkola, biologian laitos, PL 3000, 90014 OULUN YLIOPISTO; ☎ (08) 553 1530; annamari.markkola@oulu.fi

Turku Dos. Timo Vuorisalo, biologian laitos, 20014 TURUN YLIOPISTO; ☎ (02) 333 5792; timovuo@utu.fi

Jäsenyys ja jäsenmaksu

Vanamo-seuran jäseneksi voi hakeutua maksamalla jäsenmaksun ja ottamalla yhteyttä seuraan. Vuonna 2019 on Luonnon Tutkijan tilaushinnan sisältävä jäsenmaksu 37 euroa (opiskelijoilta 30 euroa) ja puolisojäsenmaksu 10 euroa. Maksut suoritetaan Vanamon tilille Danske Bank FI51 8000 1100 0702 50.

Miksi kasvitiede ei kiinnosta?

Helsingin yliopiston bio- ja ympäristötieteellisessä tiedekunnassa on tutkintorakenteiden perusteellisen uudistuksen jälkeen viisi syksyllä 2017 aloittanutta monikielistä maisteriohjelmaa. ”Monikielinen” tarkoittaa, että opetuskieli on lähtökohtaisesti englanti, mutta tenteissä voi vastata ja esseen tai opintopäiväkirjat kirjoittaa suomeksi tai ruotsiksi. Ohjelmiin otetaan sekä ulkomaalaisia että suomalaisia soveltuvan kandidaatintutkinnon tai vastaavan suorittaneita opiskelijoita. Yksi ohjelmista on kasvitieteen maisteriohjelma, jonka johtajana olen alusta asti toiminut. Ohjelma on bio- ja ympäristötieteellisen sekä maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan yhteinen, mikä takaa monipuolisen kurssitarjonnan sekä perustutkimuksesta että soveltavasta kasvitieteestä kiinnostuneille opiskelijoille. Ohjelma antaa erinomaisen tietotaidon myös biologian opettajiksi opiskeleville.

Luulisi tällaisen ohjelman kiinnostavan biologiasta tai muilta läheisiltä luonnontieteellisiltä aloilta valmistuvia kandeja — mutta ei vain kiinnosta. Vuosi vuoden jälkeen ohjelman hakijamäärät ovat olleet pienimmät kaikista yliopiston maisteriohjelmista. Kiinnostusta ei tunnu löytyvän myöskään ”omien” biologian tai ympäristötieteiden opiskelijoiden keskuudesta, joille tämä maisteriohjelma on yksi jatko-optio. Samaan aikaan genetiikan ja molekyylibiologian maisteriohjelmaan on todellista tunkua eikä neurotiede jää paljon jälkeen. Missähän se syytetyhdas mahtaa olla?

Aktiivinen kasvitieteen maisteriohjelman opiskelija kyseli äskettäin Helsingin yliopiston biologian ensimmäisen vuoden kandioiskelijoilta heidän käsityksiään kasvitieteestä. Vastaukset olivat valaisevia ja musertavan masentavia. Fikset nuoret ihmiset pitivät kasvitiedettä linnéläisenä emien ihasteluna ja heteiden ynnäilynä aitoon 1700-luvun malliin. Sehän on kaikenlaisten hemulien ihan harmiton harrastus, vai mitä? Jos ja kun nämä ihmiset olivat opiskelleet biologiaa lukiossa, syyttävällä sormellani, joka on pyörinyt neuvottomana kuin kompassineula magneettisessa myrskyssä, ei ole muuta vaihtoehtoa kuin jämähtää vain hieman väristen osoittamaan koulun ja lukion biologian kurs sien sisältöjä ja painotuksia.

Lukion biologiassa kasvit jäävät seinäkukkasiksi. Kurseissa on ihan tarpeeksi ihmisen biologiaa sekä genetiikkaa ja geenitekniikkaa, mutta kaikki aineisto ja esimerkit ovat eläimistä. Jossakin kohdassa sivutaan kasvien ja ehkä sientenkin merkitystä muun elämän ylläpitäjänä. Yhteyttämisen perusreaktiot ja merkitys käydään läpi, mutta missään vaiheessa mielenkiinto ei kohdistu kasveihin itseensä monimutkaisina ja kasvuympäristöönä ja liikkumattomuuteen monin tavoin sopeutuneina organismeina. Ei selitetä, että kasvit ovat hämmästyttäviä kaksoiseliöitä, jotka auringon valon energian avulla ottavat ilmaa, mitä sieltä tarvitsevat, ja bakteerita ja sienten avulla ottavat maasta, mitä sieltä tarvitsevat. Ei painoteta, että juuri tämän vuoksi kasvien ei tarvitse vaihtaa paikkaa toisin kuin eläinten, jotka hortoilevat ympäriinsä etsimässä jotakin syötävää eli kasveja tai eläimiä, jotka syövät kasveja. Symbioosin yhteydessä mainitaan sienijuuret ja niiden merkitys kasvien ravitsemuksessa, mutta unohdetaan se, että maassa kasvavat sienirihmaverkot toimivat kasvien tietoverkkona, jossa siirtyä momentista informaatiota jopa lairajojen yli. Ei pihautakaan kasvien kyvystä havaita erilaatuista valoa ja ääntä ja reagoida tarkoituksenmukaisella tavalla eli toimia älykkäästi. Lukion biologian suoritettuaan oppilaspoloiset eivät tiedä kasveista oikeastaan mitään, ja tilannetta on vaikea paikata kandioiskintojen alkuvaiheessa, kun lukujärjestys on täyteen tupattu. Pelkäänpä pahoin, ettei muutosta ole odotettavissa, koska monet tulevia biologian opettajia kouluttavista eivät tiedä kasveista juuri sen enempää. Siksi kasvitiede ei kiinnosta.

Johannes Enroth